

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti
Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin
Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun**

(Resmî Gazete ile yayımı : 14.12.1993 Sayı : 21788)

Kanun No
3936

Kabul Tarihi
7.12.1993

MADDE 1. – Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Mayıs 1991 tarihinde Seul’de imzalanan Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

KORE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN

ANLAŞMA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kore Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle “Âkit Taraflar” olarak anılacaklardır) aralarında daha geniş kapsamlı ekonomik işbirliğini ve özellikle bir Âkit Tarafın vatandaş ve şirketlerinin diğer Âkit Tarafın ülkesinde yatırım yapmalarını teşvik etmek arzusuyla,

Bu tür yatırımların uluslararası bir anlaşma altında karşılıklı teşviki ve korunmasının, bireysel iş girişimini özendirerek suretiyle her iki Âkit Tarafın zenginliğini artıracığına katkıda bulunacağı gerçeğini kabul ederek,

aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır :

MADDE 1

Tanımlar

İşbu Anlaşmada,

1. “Yatırım”, her türlü varlığı ifade eder ve aşağıdakileri kapsar :

a) İpotek, ihtiyati haciz ve rehin gibi haklar dahil olmak üzere taşınır ve taşınmaz her türlü mameleki;

b) Şirketlerin hisse senet, pay ve tahvilleri;

c) Bir para alacağını veya malî değeri olan ve bir kontratın uygulanmasını;

d) Telif hakları, “know-how”, peştemaliye ve markalar, ticarî unvanlar, endüstri tasarımları gibi sınaî mülkiyet haklarını;

e) Âkit Tarafların kendi kanunlarına uygun olarak verilmiş veya verilecek, tabii kaynakları arama, işleme, çıkarma ve kullanma gibi haklar da dahil olmak üzere, her türlü ticarî haklar;

2. “Hasılat”, özellikle kâr, faiz, sermaye kazancı, temettü, royalti ödemesi ve ücret dahil olmak üzere, bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder.

3. "Vatandaşlar" yürürlükteki kanunlara göre bir Âkit Tarafın vatandaşları olan gerçek kişileri ifade eder.
4. "Şirketler", kâr gayesi taşısın veya taşımazsın, sınırlı sorumluluğu olsun veya olmasın ev sahibi Âkit Tarafın meri kanun ve yönetmeliklerine göre kurulmuş, şirket, ortaklık veya iş ortaklıkları da dahil her türlü tüzelkişiliği ifade eder.
5. "Ülke" o Âkit Tarafın üzerinde egemen olduğu ve yargı hakkını kullandığı alanı ifade eder.
6. "Ev Sahibi Ülke" yatırım yapılan ülkeyi ifade eder.

MADDE 2

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Âkit Taraflardan herbiri, bu Anlaşmanın hususlarına uygun olarak, sermaye, teknoloji ve diğer biçimlerde kendi ülkesinde diğer Âkit Taraf vatandaşları veya şirketlerince yatırım yapılması için adilane ve eşit muamele ederek ve Ev Sahibi Ülke'nin kanun ve yönetmeliklerine uygun olarak, yatırımlar, olumlu şartlar yaratılarak teşvik edilecek ve korunması ve emniyeti sağlanacaktır.
2. Âkit Taraflardan herbiri diğer Âkit Taraf vatandaş veya şirketlerinin yatırımlarla ilgili üstlenmiş olabileceği tüm vebeleri yerine getirecektir.

MADDE 3

Ulusal Muamele

1. Âkit Taraflardan herbiri, tesis olunan yatırım ve ilgili faaliyetlere, benzer durumdaki kendi vatandaş ve şirketlerinin yatırımları ile üçüncü bir ülke vatandaş ve şirketlerinin yatırımlarına uyguladığı muamelelerden hangisi en elverişli ise, ondan daha az elverişli bir muamele uygulamayacaktır.
2. Yatırımlar, uluslararası hukuk kurallarına uygun olarak, her zaman eşit ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulacak, koruma ve güvenlik içinde olacaklardır. Âkit Taraflardan hiçbirisi, yatırımların idaresi, işletilmesi, bakımı, kullanımı, faydalanılması, iktisabı, genişletilmesi veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak keyfi ve ayrımcı hareketlerle yatırımlara zarar vermeyeceklerdir.

MADDE 4

En Ziyade Müsaadeye Mazhar Ülke Muamelesi

1. Âkit Taraflardan herbiri kendi ülkesinde diğer Âkit Taraf vatandaş veya şirketlerince yapılan yatırım veya hasılatlarına, kendi vatandaş veya şirketlerine veya üçüncü bir ülke vatandaş veya şirketlerine uygulayacağı muameleden daha az elverişli bir muamele uygulamayacaktır.
2. Âkit Taraflardan herbiri, diğer Âkit Taraf vatandaş veya şirket yatırımlarının idaresi, işletilmesi, kullanılması veya tasfiyesi ve iş faaliyetlerinin idaresi ve kontrolü dahil olmak üzere, üçüncü bir ülke vatandaş ve şirketlerine uygulanan muameleden daha az elverişli bir muameleye tabi tutulmamasını temin edeceklerdir.

MADDE 5

Yatırımların ve Hasılatın Transferi

1. Âkit Taraflardan herbiri, diğer Âkit Taraf vatandaş ve şirket yatırım ve hasılatlarının, kanunların imkân verdiği nisbette ve Ev Sahibi Ülke'nin olağandışı malî ve ekonomik durumunda geçici süre ile uygulamaya hakkı olduğu kısıtlamalar saklı kalmak üzere, serbestçe ülkelerine transferini temin eder. Transferine müsaade edilen sermaye ve hasılat, yatırımdan veya yatırıma ilişkin olarak doğan kazançları ve aynı zamanda satıştan ve hasılatın doğan miktarları içerir.

2. Transferlerin, normal olarak yatırımın kaynaklandığı ülkeye, yatırımın yapıldığı para cinsi üzerinden veya yatırımcı ile Ev Sahibi Ülke arasında kabul edilen başka bir para cinsinden, yatırımcı ile Ev Sahibi Ülke arasında başka bir şekilde anlaşılmamış ise, transferin yapıldığı gün uygulanan kurdan, yapılmasına izin verilecektir.

MADDE 6

Kamulaştırma ve Devletleştirme

1. Her iki Âkit Tarafın vatandaş ve şirketlerinin yatırımları, kamu yararı amacı ile yapılacak ve ayırım gözetmeyecek şekilde Ev Sahibi Ülke'nin iç ihtiyaçları için gerekli olan ve aynı zamanda yeterli ve etkin tazminatı zamanında ödenen ve kanuna uygun hareket edilen haller dışında kamulaştırılmayacak, veya kamulaştırma ve devletleştirilmeye benzer önlemlere tabi tutulmayacaklardır.

2. Tazminat, kamulaştırma anında yapılacak resmî değerlendirme sonucunda ortaya çıkan cari değer üzerinden hesap edilecektir. Bu bedel yatırımın kamulaştırılmasının kamuoyu bilgisine sunulmasından hemen önceki piyasa değerine eşit olacaktır.

MADDE 7

Zarar Tazminatı

Bir Âkit Tarafın vatandaş veya şirketleri, yatırımlarının diğer Âkit Tarafın ülkesinde çıkabilecek savaş, ayaklanma, iç karışıklıklar veya benzeri olaylar yüzünden zarara uğraması halinde, o ülke vatandaş veya şirketleri veya üçüncü bir ülke vatandaş veya şirketlerine uygulanacak muameleden daha az elverişli şartlarda olmamak kaydıyla, kayıpların tazmini için yapılacak uygulamada hangisi daha elverişli ise o muameleye tabi tutulacaklardır.

MADDE 8

İstisnalar

Bu Anlaşmanın, herhangi bir Âkit Tarafın vatandaş ve şirketlerinin veya üçüncü bir ülke vatandaş ve şirketlerinin yatırımlarına uygulanan muamelelerden daha az elverişli olmayan bir muamele yapılacağına dair hükümleri, Âkit Taraflardan birini diğer Âkit Taraf vatandaş ve şirketlerine aşağıdaki hallerden dolayı doğan, muamele, tercih ve imtiyazı uygulamaya zorluyor şeklinde yorumlanmayacaktır.

a) Âkit Taraflardan herbirinin üye olduğu veya ileride olabileceği mevcut veya ileride kurulabilecek olan gümrük birliği, serbest ticaret bölgesi, ortak gümrük tarife bölgesi, para birliği veya benzeri uluslararası anlaşma veya,

b) Kısmen veya tamamen vergilendirme ile ilgili herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme veya kısmen veya tamamen vergilendirmeye ilgili mahallî mevzuat.

MADDE 9

Mahkemelere ve Yargı Mercilerine Müracaat

Âkit Taraflardan birinin vatandaş veya şirketleri diğer Âkit Tarafın kanunları dahilinde yetkili olan adli veya idarî mahkeme, kurul ve mercilere müracaat hakkına sahip olacaklardır.

MADDE 10

Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözümü

1. Bu maddeye göre, yatırım anlaşmazlığı, aşağıda belirtilen hususları içeren bir anlaşmazlığı ifade eder : a) Âkit Taraflardan birinin yabancı yatırımlarla ilgili makamı tarafından, diğer Âkit Tarafın bir vatandaşı veya yatırımcısına verilen yatırım müsaadesinin yorumlanması ya da uygulanması; veya b) bir yatırım ile ilgili olarak, işbu Anlaşma ile verilen ya da yaratılan herhangi bir hakkın ihlali.

2. Bir Âkit Taraf ile, diğer Âkit Tarafın bir yatırımcısı arasında bir yatırım anlaşmazlığı halinde, anlaşmazlığa taraf olanlar, bu anlaşmazlığı öncelikle iyi niyetle girişilecek istişare ve müzakerelerle çözümlenmeye çalışacaklardır.

Bu istişare ve müzakerelerin başarılı olmaması halinde anlaşmazlık, sözkonusu yatırımcı ile Âkit Tarafın üzerinde karşılıklı olarak anlaşacakları, ancak bağlayıcı olmayan bir üçüncü taraf usulleri ile çözümlenebilir. Eğer anlaşmazlık söz konusu yöntemler ile halledilemezse, ilgili yatırımcı, anlaşmazlığı, tahkim yoluyla halledilmesi için anlaşmazlığın ortaya çıkışından itibaren 1 yıl geçtikten sonra herhangi bir zamanda, Uluslararası Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözüm Merkezine (Merkez) götürebilir. Ancak, ilgili yatırımcının bu süre içinde anlaşmazlığı, anlaşmazlığa taraf olan Âkit Tarafın mahkemesine müracaat etmiş olması ve kesin bir karara varılmamış olması şarttır.

3. a) Âkit Taraflardan herbiri, bir yatırım anlaşmazlığının tahkim yoluyla çözümlenmesi için Merkeze başvurulmasına muvafakat etmektedir.

b) Bu gibi anlaşmazlıkların tahkim yoluyla çözülmesi, Devletler ile başka Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Anlaşmazlıklarının Çözümlemesine İlişkin Konvansiyonun hükümleri ve Merkezin "Tahkim Kuralları" çerçevesinde yapılacaktır.

MADDE 11

Âkit Taraflar Arasındaki Anlaşmazlıkların Çözümü

1. Âkit Taraflar arasında bu Anlaşmanın yorumu ve uygulanması hususunda çıkan anlaşmazlıklar karşılıklı görüşmeler ile çözümlenecektir.

2. Anlaşmazlıklar görüşmeler yoluyla çözümlenemezse, Âkit Taraflardan herbirinin talebi üzerine tahkim kuruluna sevk edilecektir.

3. Hakem Kurulu üç kişiden oluşacaktır. Tahkim talebinin tebellüğünden itibaren iki ay içinde, herbir Âkit Taraf birer hakem tayin edeceklerdir. Bu iki hakem, üçüncü bir devletin vatandaşı olan üçüncü bir hakemi başkan olarak seçeceklerdir. Âkit Taraflardan biri belirtilen zaman içinde bir hakem tayin edemezse veya Tahkim Kurulu başkanının seçiminde üç ay içinde anlaşmaya varamazlarsa, Âkit Taraflardan herbiri Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir. Seçilecek olan başkanın Âkit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmaması gereklidir.

4. Tahkim isteyen Âkit Tarafın anlaşmazlığı istişare ile çözmeye çalışmış olduğunun saptanması üzerine Hakem Heyeti anlaşmazlığın esasları üzerinde tahkim görevine başlar.

5. Tahkim Kurulu oy çoğunluğuyla karar verecektir. Karar her iki taraf için de bağlayıcı olacaktır. Tahkim Kurulu usul hukuku kurallarını kendi tespit edecek, duruşmaların masrafları ile ilgili olarak da direktif verecektir.

6. Bu madde, Madde 10 çerçevesi içinde Merkeze sunulmuş ve halen çözüm bekleyen bir anlaşmazlığa uygulanmayacaktır.

MADDE 12

Halef,yet

1. Âkit Taraflardan birinin bir vatandaş veya şirketinin yatırımları, ticarî olmayan risklere karşı kanunî bir sistem dahilinde sigorta edilmiş ise, bu tür bir sigortanın şartlarına uygun olarak, bahse konu yatırımcının haklarıyla, sigortacının yatırımcının haklarına halefiyeti, diğer Âkit Tarafça da tanınacaktır.

2. Sigortacı, yatırımcının sahip olacağı haklar dışında hiçbir hakka sahip olmayacaktır.

3. Bir Âkit Taraf ile sigortacı arasındaki anlaşmazlıklar, bu Anlaşmanın 10 uncu maddesi hükümlerince uygun olarak çözümlenecektir.

MADDE 13

Anlaşmanın Uygulanması

Anlaşmanın hükümleri bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan yatırımlara ve daha önce yapılmış ve Ev Sahibi Ülke tarafından onaylanmış ve izin verilmiş olan yatırımlara uygulanacaktır.

MADDE 14

Yürürlüğe Giriş

Bu Anlaşma Âkit Tarafların birbirlerine gerekli Anayasal usulün yerine getirildiğini bildirdikleri günden otuz (30) gün sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE 15

Süre ve Sona Erme

1. Bu Anlaşma on (10) yıllık bir süre için yürürlükte kalacaktır. Âkit Taraflardan herbiri diğer Âkit Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak işbu Anlaşmayı başlangıç süresi olan on (10) yılın bitiminden veya bundan sonra her an sona erdirebilir.

2. Anlaşmanın son bulmasından önce yapılan yatırımlara Anlaşmanın bütün hükümleri sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Âkit Tarafların tam yetkili temsilcileri imzalamışlardır. Türkçe, Kore ve İngilizce dillerinde ikişer metin olarak 14.5.1991'de Seul'de akdedilmiştir. Yorumlardaki ayrılık durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

KORE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	17	7
28	60	209
45	36	169:170,253:257
	37	338,357,420:425

I. - Gerekçeli 236 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 36 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III. - Esas No. : 1/299